

Kunskap och förståelse om sorg

Recenserad bok: Att möta den som sörjer – flera perspektiv på sorg efter dödsfall

Författare: Inger Benkel

Förlag: Meyers förlag, Gävle (136 sidor), 2015

Författaren Inger Benkel är socionom och kurator med en mångårig erfarenhet från hälso- och sjukvården bland annat från kirurgklinik, akutmottagning och är idag verksam vid palliativa enheten vid Sahlgrenska universitetssjukhuset i Göteborg. Boken "Att möta den som sörjer. Flera perspektiv på sorg efter dödsfall" beskriver psykosociala perspektiv på sorgprocessen och det som kan påverka den människa som sörjer. Författaren har även en bakgrund som forskare och skrev för några år sedan en doktorsavhandling om närstående till döende patienter och om sorg. Boken som är mycket välskriven är ett bidrag till många i samhället till exempel till de som arbetar med människor i sorg men också till den som sörjer i sin nära omgivning. Boken består av totalt elva kapitel: (1) Inledning, (2) Historisk bakgrund till död och sorg, (3) Olika teorier om sorg, (4) Sorgens olika skeden, (5) Strategier att hantera sorgen, (6) Praktiska och sociala förändringar i vardagslivet, (7) Nätverk, (8) Relationens betydelse för sorgen, (9) Stöd i sorgen, (10) Barn och sorg, (11) Avslutning. Inger Benkel ställer flera centrala frågor i boken. Hon skriver: "Men vad är sorg och hur påverkar den oss? Vad är det som gör att en

människa har en annan upplevelse av sorgen?" (s.9). I bokens inledande del redogör författaren för ett flertal olika teorier om sorg. Det handlar om sorg, melankoli och den akuta sorgen. Men också om förluster och återhämtning. I ett avsnitt berättas om den traumatiska krisen och om den klassiska boken skriven av Johan Cullberg som handlar om krisens olika faser; chockfasen, reaktionsfasen, bearbetningsfasen och nyorienteringsfasen (Kris och Utveckling). I boken skriver Inger Benkel också om genusperspektiv på sorgen och refererar forskning på området utan att själv ta någon positionering. Detta låter hon istället läsaren få göra. Författaren skriver: "Flera undersökningar har beskrivit att det finns skillnader mellan män och kvinnor. Om skillnaderna är på grund av att man har lärt sig olika mönster för hur man/kvinna ska agera och reagera eller om det kan vara något genetiskt eller kanske i personligheten kan ju diskuteras och det får du som läsare själv ta ställning till. Det är naturligtvis något som kommer att förändras när jämställdhet och skillnaderna mellan könen förändras i samhället i stort och i de familjer och nätverk den sörjande tillhör" (s.39).

Boken ger en riklig genomgång

av litteraturen och forskningen på området. Att författaren har en lång erfarenhet och forskningsbakgrund framgår tydligt. För den som vill läsa vidare finns en litteraturlista i slutet av boken med 98 referenser. I boken finns också dikter om stödets betydelse och innehåll. Bokens styrka är att den är bred och vänder sig till alla. Författarens språk är tillgängligt och det är också en av bokens stora förtjänster. Inger Benkel skriver till läsaren och språket är lättförståeligt trots att det finns flera forskningsstudier och vetenskaplig litteratur på området. Hon gör därmed såväl forskning som kunskap tillgänglig vilket är väldigt viktigt inom ett område som kris, sorg och utveckling. Författarens långa erfarenhet visas i boken genom flera exempel och förklaringar till hur sorgprocessen kan se ut. I boken kan läsaren få veta mer om olika typer av sorg till exempel landssorgen, den

tysta minuten och om sedvänjor. Författaren skriver också om den privata sorgen och de kollektiva bilder som framträder av sorgen till exempel i medierna. Inger Benkel skriver: ”Sorgen har alltmer blivit en privat angelägenhet som bara delas av de andra som drabbas av sorgen i den sörjandes närhet. När man inte så ofta mött och sett hur andras sorg ser ut, kan man inte heller lära sig hur sorgen påverkar den enskilda människan och vardagslivet. När det har skett stora eller små katastrofer som visas i media får man se en akut sorg, som inte kan ersätta den erfarenhet man kan få genom att följa sörjande människor under hela deras sorgprocess” (s.17). Bokens budskap och innehåll kan komma till god användning även för studerande vid olika utbildningsprogram vid högskolor och universitet. Den stimulerar till vidare läsning och reser flera existentiella frågor om liv och död.

Jörgen Lundalv

Docent

Göteborgs Universitet

Umeå Universitet

Jorgen.Lundalv@socwork.gu.se

Jorgen.Lundalv@surgery.umu.se